

KÁRTEVŐIRTÓK LAPJA

Kedves Olvasó!

Az év első hónapjai mindig nagyon "pörgősek" az Agrosol biocid üzletágában: ilyenkor végezzük az éves tervezést, piacra bocsátjuk a gyártók új termékeit, elkészítjük az új katalógust és közben szervezzük, bonyolítjuk a tavaszi konferenciánkat is. Az idén először egészült ki ez a mozgalmas időszak a Kártevők lapja aktuális számának szerkesztésével és írásával is, amelyet - bár időigényes feladat - szívvel-lélekkel végzünk. A visszajelzésekből ugyanis azt látjuk, hogy partnereink várják, szívesen olvassák és hasznosnak tartják új kezdeményezésünket. Köszönjük!

A tavaszi konferenciánkat az idén eddig nem látott érdeklődés fogadta: több, mint 230 látogató részvételével zajlott. A résztvevők előadást hallhattak többek között a vérszívó rovarokról, megismerhették új termékeinket, azon belül is külön előadást hallhattak a RAXIT termékcsaládról, melynek összefoglalóját megtalálják az "Aktuális" rovatunkban.

A gyártók nemzetközi visszajelzéseit azt mutatják, hogy az egyre szigorodó szabályozások miatt növekedni fog a kártevő irtásban is a megelőzés és az irtószermes megoldások jelentősége, melyhez a RAXIT termékek az Önök segítségére lesznek. Az elmúlt 20 év tapasztalataiból tudjuk, hogy az új termékek megismerése és befogadása lassú folyamat. Ugyanakkor azt is látjuk, hogy azok a kártevőirtó vállalkozások képesek növekedni, akik nyitottak az újdonságokra, rugalmasan alkalmazkodnak a megrendelők igényeihez és lépést tartanak az információs és technológiai fejlődéssel.

A kártevőket illetően az ágyi poloskáról nem lehet eleget beszélni. Az egyik legnagyobb kihívást jelentő kártevővel már több cikkünk is foglalkozott, most egy biológus szemszögéből kapunk új ismereteket róluk úgy, hogy a bolhákkal állítja párhuzamba a kártevőt és rámutat a cikk a két vérszívó közötti eltérésekre is.

A tavasz kezdete a kártevőirtó szakemberek számára kiemelten fontos, hiszen a természet ébredésével a beindul a rovarszezon is. A légyirtásról nehéz új dolgot mondani a rutinos szakembereknek, de bízunk benne, hogy a Demand-al végzett terepi vizsgálat összefoglalója a "Technológia" rovatunkban hasznos információt ad mindenki számára.

Lapunk célkitűzése, hogy a szakmai ismeretek mellett a cégvezetésben is támaszt jelentsen Önöknek, hiszen a kártevőirtó szakemberek többségének a cégalapítással cégvezetővé is kellett válnia. Ehhez kínál segítséget jogi és adózási rovatunk, mely újabb aktuális témákra világít rá.

Levezetésként viccrovatunk és rejtvényünk mellett ismerjék meg egyik partnerünk érdekes és ritka hobbiját: a postagalamb tenyésztés szépségeit. Szívesen várjuk további érdekes hobbik bemutatását is, küldje el írását szerkesztőségünkbe.

Üdvözlettel: Péter István ügyvezető

A tartalomról:

- FÓKUSZBAN: Raxit zárószalag-a "hívatlan látogatók" ellen.....3. oldal
- KÁRTEVŐK: Bújkáló vérszívók-előadás összefoglaló..... 5. oldal
- TECHNOLÓGIA: Egy szuronyos istállólegy elleni kezelés tapasztalatai..... 7. oldal
- ADR: Bevezetés az ADR alapjaiba IV. 9. oldal
- JOGI IRODA: Mit kell tudni a kamatról?..... 11. oldal
- ADÓZÁS: Évzárás és beszámolóképzés a kisvállalkozásoknál.....13. oldal
- TERMÉKAJÁNLATUNK: Bonirat Next Fluo-NP pép.....14. oldal
- NEM CSAK SZAKMA: Egy különleges hobbi: a galambászat..... 15. oldal
- HUMOR, REJTVÉNY..... 16. oldal

RAXIT ZÁRÓSZALAG A “HÍVATLAN LÁTOGATÓK” ELLEN

Szerző: Gyimesi Erika Agrosol 2000 Kft

Azzal talán minden kártevőirtó szakember és megrendelő egyetért, hogy a kártevőket (ezek közül is kiemelten az egereket és a patkányokat) jobb a védett területen kívül tartani, mint az épületbe bejutott kártevő „kiiktatásával” bajlódni.

Mit tegyünk, ha az egerek és patkányok eltökélt szándéka, hogy bejussanak egy kiszemelt területre, ahol kellemes búvóhely és/vagy „tálcán kínált” élelem vár rájuk, mi pedig legalább ilyen elszántan igyekszünk ezt megakadályozni? Milyen „fegyvernemet” válasszunk ebben a harcban, melyben az ellenfél ösztönös elszántsággal, leleménnyel és nem utolsó sorban rendkívül erős fogakkal van „felvértezve”, míg a mi eszköztárunk (és időnk) véges? Erre kínál egy lehetséges megoldást a dán RAXIT gyártó által kínált termékcsalád. Ismerkedjünk meg velük!

A megrendelő szempontjából egyértelműen jobb, ha be sem jut az épületbe a rágcsáló: ezzel megakadályozható, hogy kárt tegyen az épületben, a készletekben, megrongálja az automata kapuk érzékelőjét, riadalmat keltsen a dolgozóknak, vagy rontsa a cég hírnevét. A kártevőirtó szakember érdeke sem más: egy jó „védelmi rendszer” kiépítése és fenntartása, a rágcsálók távoltartása elégedettséget teremt, a „véderőmű” kontrollálása biztosítja a rendszeres munkát, az új technológiák alkalmazása pedig emeli a szakember tekintélyét. Mindemellett az irtószermentes megoldások alkalmazása egyre nagyobb hangsúlyt kap, így ezen eszközök ismerete és alkalmazása minden szakember számára alapvető érdek.

A szükség „szülte” megoldás

Hasonlóan gondolkodtak a dán RAXIT gyár alapítói is, akik közel 30 éven át épületfenntartással, köztük iroda épületek, raktárak, bevásárlóközpontok üzemeltetésével foglalkoztak és ádáz harcot vívtak többek között az egerekkel és patkányokkal is.

Elkeseredve látták, hogy minden próbálkozásuk kudarcot vall: az ajtókra akadályként kihelyezett deszkákra a rágcsálók átrágták magukat, a merev fémlemezek pedig akadályozták az ajtók nyitását/zárását, karcolták a padlót. A piacon kapható seprűs vagy más küszöbzárók hamar tönkrementek, a rugalmatlan műanyagok eltöredeztek és nem tudták a kártevőket megállítani. Ezt megelégedve fejlesztették ki 7 évvel ezelőtt a RAXIT termékcsaládot, melyet ma már több, mint 20 országban forgalmaznak, és amely most már – elsőként Közép-Európában – Magyarországon is elérhető.

De mi is a lényege?

Minden RAXIT termék alapja az a **rozsdamentes acélhuzalokkal megerősített rugalmas és tartós gumiszalag**, amely képes a rágcslók megállítására. Az eszköz tartósságát és ellenállóságát több laborvizsgálat, és persze számos „éles bevetés” igazolta. Amellett, hogy a rágcslók rágásának ellenáll a termék, legalább olyan fontos, hogy gyorsan és egyszerűen lehessen „telepíteni”, hiszen az idő pénz (Dániában is). Ezért **minden terméktípus rendelkezik valamilyen kihelyezést egyszerűsítő, támogató megoldással**.

A fentiek mellett már csak „hab a tortán”, hogy a kártevők távoltartása mellett a jól felszerelt zárószalagok **a hideg és meleg, a nedvesség és a por kizárását is biztosítani tudják**.

És a kártevők alatt nem csak a rágcslókat, hanem a rovarokat is értjük, hiszen a jól felszerelt szalagok a rovarokat is képesek a küszöbön túl tartani. A RAXIT termékek széleskörűen felhasználhatók: kültéren és beltéren egyaránt helyük van, időjárásálló, ellenállnak az UV sugárzásnak, környezetbe simulnak, egyes termékek esztétikai elemekkel (szövetborítással) vannak kiegészítve.

Bemutakozik a RAXIT termékcsalád

Az alábbiakban csak röviden mutatjuk be az általunk forgalmazott RAXIT termék típusokat. A termékekről részletes ismertetőt talál weboldalunkon, katalógusunkban és üzletkötőink is készséggel segítenek eligazodni kínálatunkban.

A főbb RAXIT termékeink:

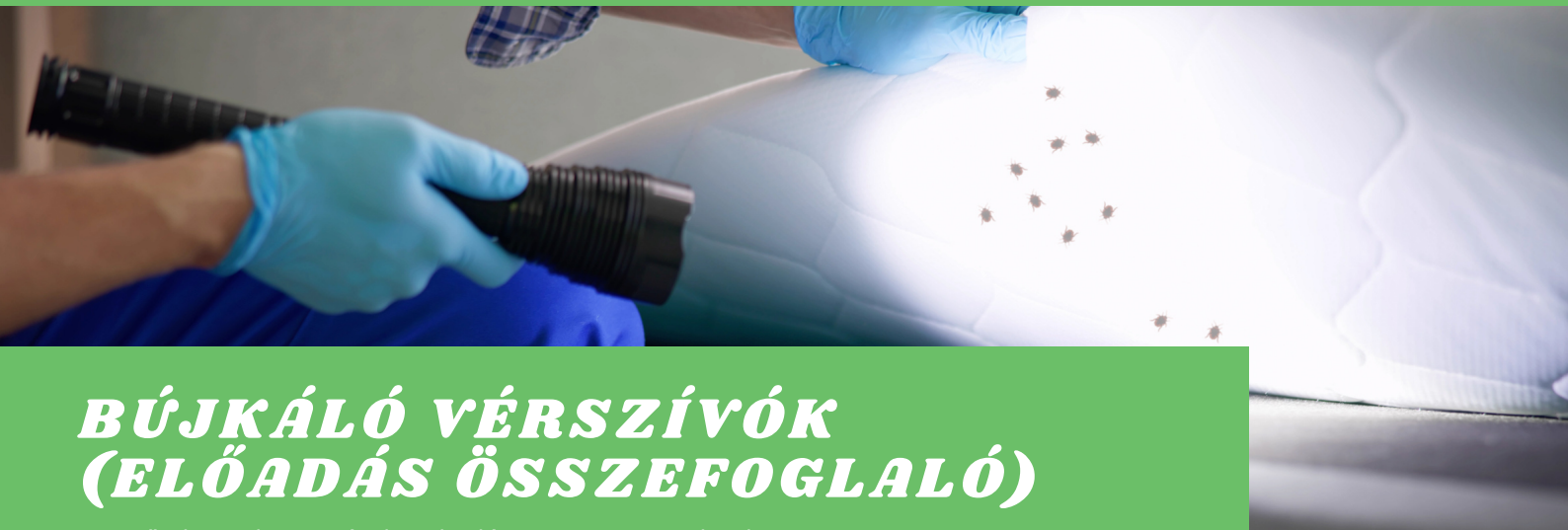
- **75 mm széles, tekercselt RAXIT zárószalag +előfuratozott aluprofil** (opcionális), főként ajtók, kapuk megerősítésére, résmentesítésére
- **20 vagy 40 mm széles RAXIT Quick öntapadós zárószalag** szövet berakással, főként beltéri nyílászárók védelmére
- **30 mm széles RAXIT RTU zárószalag** fém profillal, szövetborítással, cserélhető kefecsíkkal automata ajtók résmentesítésére

A termékekről részletes leírásokat talál weboldalunkon, katalógusunkban és üzletkötőink is készséggel állnak rendelkezésükre.

A RAXIT termékekről részletes információkat és dokumentumokat találunk weboldalunk (www.agrosol.hu) Biocid menüpontjában.

BÚJKÁLÓ VÉRSZÍVÓK (ELŐADÁS ÖSSZEFOGLALÓ)

Szerző: dr. Szekeres Sándor - biológus, egyetemi adjunktus

Az állatorvosi vagy közegészségügyi jelentőséggel bíró ízeltlábúak körében két főbb csoport van, amellyel az egészségügyi gázmesterek gyakrabban találkozhatnak. Az egyik a **poloskák**, a másik pedig a **bolhák csoportja**. A poloskák közül a **rablópoloskák** (Reduviidae) és az **ágyipoloskák** (Cimicidae) a fontosabbak a szakma számára. Szerencsére hazánkban csak rovarfogasztó rablópoloska fajok élnek, így ettől a vérszívótól nem kell tartanunk.

Az ágyi poloskák (*Cimex lectularius*) ezzel szemben kozmopolita elterjedésű és emberek által mesterségesen terjesztett paraziták, ugyanis utazások során haza lehet vinni őket a bőröndünk réseiben vagy a ruhák közé elrejtőzve.

Jellemző rájuk, hogy összetett szemeik és hosszú kecses antennáik vannak, ami a táplálékforrás megtalálásában is nagy segítséget nyújt számukra. Az ágyipoloska minden fejlődési stádiuma röpképtelen, a már tojásból kikelt egyedek vérrel táplálkoznak és hát-hasi lapított testtel rendelkeznek. Fejlődésük hemimetamorfózis vagy epimorfózis, ahol a tojásokból 1. stádiumú nimfa fog kikelni, amely már - ugyanúgy mint a „felnőtt” egyedek - vérrel táplálkozik.

Vérszívásuk gyors és az esti órákban lehet rá számítani. Amint jól laktak, az egyedek újból elrejtőznek és elkezdik hasznosítani a felszívott vért, ami után vedlenek és továbbfejlődnek. Öt nimfa stádium után alakulnak ki a szexuálisan aktív kifejlett állatok.

Szaporodásukra jellemző az úgynevezett „traumatikus inszemináció” vagyis a hímek kampószerű ivarszervükkel ledöfik a nőstényeket és azok testüregébe juttatják az örökítő anyagukat. (Érdekes, hogy az aktusok számát a hasi lemezekon található sérülések alapján a nőstényeken meg is lehet számolni).

Bútoraink réseiben, tapétánk alatt, de még a fűtés vagy elektromos vezetékek és csövek csatornáiban is el tudnak bújni és képesek a lakások között is közlekedni. Szerencsére a tudomány jelenlegi állása szerint csípésükkel nem képesek továbbítani semmilyen kórokozót, mert nagyon hatékony az emésztésük. A jelenlétüknek egyik jellemző nyoma a sötét bélsaruk, amit a kárpitokon is meg lehet találni. Ez a jel vagy a vedlett bőr lehet az, amellyel a csípéseken felül könnyebben beazonosíthatók az ágyipoloska fertőzések.

A másik fontosabb rovarcsoport a szakma számára: a **bolhák** (Siphonoptera). Ez az evolúciósan viszonylag fiatal rovarcsoport már járványtani szempontból is fontos lehet, nem csak a csípésük kellemetlen. A bolhák- a poloskákkal és tetvekkel ellentétben - holometamorfózissal (vagyis teljes átalakulással) fejlődnek. A tojásokból lárva, majd báb lesz, majd legvégül fejlődik ki a szaporodóképes kifejlett állat.

A bolhapete a külvilágban fejlődik, sokszor a kutyák vagy macskák fekhelye közelében, de öreg parketták nagyobb réseiben is jól el tudnak rejtőzni. A kikelt bolhalárva egy hosszúka testű, erős rágó szájszervvel rendelkező állat. Tápláléka minden olyan fehérjedús anyag, amit csak talál: így pl. a felnőtt bolhák bélsara (bolhapiszok), elhalt emberi bőr, szőrhagyma vagy akár az állatorvosi szempontból fontos galandférgek petecsomói (az úgynevezett kokonok) is lehetnek.

Ez utóbbi nagyon fontos, mivel a bolha a *Dipylidium caninum*, uborkamagképző féreg nélkülözhetetlen köztigazdaja. A bolhalárva veszi fel a féreg petéit és ebben cysticeroid lárvaformává fejlődik a féreg, ami megmarad és fellelhető a felnőtt bolhában is. Ez a parazita csakis a bolha fejlődési stádiumainak elfogyasztásával, szóval nem a vérszívás során fog majd a kutyába, macskába vagy esetleg emberbe jutni.

A bolhalárva bábbá fejlődik, amit egy selyemgubó véd (ezt is kokonnak nevezünk) és egyben rejt el a külvilágban. Mivel a selyemszálak ragadósak, így a környezet szemcséi, szőrei beleszálkásodnak és így jól álcázzák a fejlődő bolhát. A báb vagy kokon stádium hosszan képes életben maradni, akár évekig is várhat a fiatal bolha, amíg egy potenciális gazda arra jár és kikelhet a „bölcsőjéből”, ezáltal elsőnek ízlelheti meg az imágók táplálékát: a vért. A bolháknak a legfőbb gazdái az emlősök és a madarak.

A kifejlett bolhák sokféle kórokozót terjeszthetnek, mint például Rickettsia, Hepatozoon, Bartonella fajokat. A pestis kórokozójának terjesztésében is a bolhákat: nevezetesen a keleti patkánybolhát (az *Xenopsylla cheopis* fajt) gyanúsítják.

poloskák	bolhák
hemimetamorfózis/epimorfózis	holometamorfózis
a fiatalok is vért szívnak	a fiatalok teljesen mást esznek
a nimfák a kifejlett egyedekkel egy helyen megtalálhatóak	teljesen máshol lehet a bolha lárvát és kokonokat megtalálni, mint a felnőtteket
nem hordoznak kórokozót, sem parazitát	több kórokozó terjesztői és parazita köztigazdái is
kellemetlen a csípésük	
nem olyan könnyű megszabadulni tőlük	
röpképtelenek	

EGY SZURONYOS ISTÁLLÓLÉGY ELLENI KEZELÉS TAPASZTALATAI

Készült: RJM Contracting Inc (USA, 2018)

Az amerikai RJM Contracting Inc. (terepvizsgálatok végzésére szakosodott intézet) 2018-ban, Közép-Floridában tanulmányt készített a szuronyos istállólegyek viselkedéséről és irtásáról lovardákban.

A tanulmány célja ezen kártevők lovardákban okozott problémáinak megfigyelése, illetve a Syngenta által kifejlesztett Demand légyirtó koncentrátummal végzett kezelés hatásvizsgálata volt. Ennek tapasztalatait szeretnénk megosztani Olvasóinkkal, bízva abban, hogy a rövid összefoglaló hasznos információkat nyújt a közelgő légszezon irtási munkálataihoz.

A kártevőről

A **szuronyos istállólégy** olyan kártevő rovar, amely az egész világon nagy számban megtalálható az állattartó létesítményekben. Kb. 6-8 mm hosszú, barna színű rovar, legjellegzetesebb szerve a szívó-szűrő szájszerv, amellyel képes a bőrön átjutva az állatok és emberek vérének szívni. Általában 1 évig élnek, kifejlődésük a lárva-báb-imágó stádiumon keresztül zajlik. (Forrás: ChatGPT)

A kísérlet során megfigyelték, hogy a szuronyos istállólégy **együtt mozog a „táplálékforrással”**, jelen esetben a lovakkal: amikor a lovak a szabadban legeltek, az istállóban jelentősen csökkent a kártevők száma. Az istálló higiéniai körülményei nem voltak relevánsak a legyek számát illetően, **sokkal meghatározóbb volt, hogy bent vannak-e a lovak és hány ló tartózkodik az épületben** (vagyis a legyek számára mekkora a „táplálék-felhozatal”).

A szuronyos istállólegyek kapcsán megfigyelték továbbá, hogy azok istállón belüli eloszlása is meghatározó: **a kártevők többsége a lovak közvetlen közelében maradt**, akkor is ha azok a szabadban legeltek, ezzel folyamatos nyugtalanságot okozva a haszonállatok számára. Szintén megállapították, hogy a kártevők előnyben részesítették a lovak mellső lábát és mellkasát, és csak másodsorban csípték a hátsó végtagokat és hasi részt.

(Stomoxys calcitrans)
Szuronyos istállólégy

A vizsgálat körülményei

A vizsgálat 2018. szeptember folyamán, 38 napos időszakban, 24-30 °C fokos átlagos nappali hőmérséklet és változó páratartalom mellett zajlott 7 + 1 (kontroll) helyszínen.

A kártevők számát az állatok közvetlen közelében kihelyezett ragasztós csapdák segítségével mérték, következetesen ugyanolyan módszerekkel az irtószeres kezelések előtt és után.

A 7 napos megfigyelési időszak után Demand 10 CS rovarirtó koncentráttal kezelték a felületeket az engedélyokiratban előírt dózissal, majd heti mérésekkel követték nyomon a kártevők számának alakulását.

A kezelés részletei

A kezelés előkészítéseként megmérték a 2 településen lévő 3+4 karám belső falfelületét, majd harmadolták azt, mert pl. a 3 méteres belmagasságból a gyártó csak a releváns, 1 méteres sáv kezelését tartja szükségesnek, mivel szuronyos istállólegyek pihenő helye jól leszűkíthető az állatok környékére.

A kezelendő felület kiszámítása után **meghatározták a Demand rovarirtó koncentrátum szükséges mennyiségét** az engedélyokirat szerint: **25 ml/100 m²** (vagyis 50 ml munkaoldat/m²).

A szükséges mennyiségű, DEMAND 10 CS-el készített munkaoldatot motoros hátpermetezővel vitték fel a kijelölt felületekre.

A vizsgálat 1 hónapos időtartama alatt mind a kísérletben résztvevők, mind az istálló tulajdonosai **a kártevők azonnali és tartós csökkenéséről, valamint a haszonállatok nyugodtabb viselkedéséről számoltak be**, még ha a területek több szempontból is eltérőek voltak (az építmény anyaga, higiéniai körülmények, állatok száma, stb.)

A Demand 10 CS már a kezeléskor **jelentős taglózó hatást** mutatott, 1 hét eltelte után 80 %-os, a 29. napon pedig **kb. 90 %-os légy-populáció csökkenést** számoltak a csapdafogások alapján. Ugyanakkor megállapították, hogy a kezelés eredményességét befolyásolhatja a kezelt felületek helyes megválasztása (a haszonállatokhoz közeli felületek kezelése) és a helyes trágyakezelés is: a kísérleti helyszínen a lovak szabadon mozogtak, így elsősorban az épületen kívül ürítettek, az épületen belüli trágyát pedig a homokpados aljzatról rendszeresen eltávolították.

A vizsgálat következménye: A kísérlet lezárása után – a kedvező tapasztalatoknak köszönhetően – a tulajdonosok kérték a DEMAND 10 CS-el történő kezelés folytatását a szuronyos istállólegyek ellen.

Demand 10 CS
mikrokapszulázott
rovarirtó koncentrátum,
hatóanyag: 10,7 % lambda-
cihalotrin

Részletesebb összefoglalónkat megtalálja weboldalunk biocid menüpontjában, belépés után, a "Szakembereknek" menüpontban.

BEVEZETÉS AZ ADR ALAPJAIBA IV.

Szerző: Szekeres Sándor ADR szaktanácsadó

Az előző írásban átbeszéltük a munkaterület ellátási mentességet: ha azoknak a feltételeknek meg tudunk felelni, talán még az ADR 1.3-as képzés megléte sem szükséges. Viszont, ha szintet lépünk a veszélyes áru szállításban, akkor már kell a szállítási láncba szereplőket oktatni. Szerepükhöz, felelősségükhöz mértén.

Nagy öröömre szolgált, hogy sokukkal személyesen találkoztam a nagysikerű gödöllői konferencia keretein belül megtartott ADR 1.3-as képzésen. Mostani írásomban egy kicsit ezt a képzés szerepét szeretném összegezni: kinek kell, minek kell, mikor kell megismételni az oktatást?

Idézet az ADR szabályzatból:

„Az 1.4 fejezetben hivatkozott résztvevők által alkalmazott, a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos munkakört ellátó személyeknek feladatukhoz és felelősségükhöz igazodó képzésben kell részesülniük a veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírásokból. Az 1.3.2 szakasz szerinti képzést az alkalmazottaknak még a felelősség elvállalása előtt kell megkapniuk; olyan munkakör, amelyre a szükséges képzés még nem történt meg, csak képzett személy közvetlen felügyelete mellett látható el. A veszélyes árukkal kapcsolatos közbiztonsági előírásokról szóló 1.10 fejezet képzési követelményeit is figyelembe kell venni.”

Ezen oktatás keretein belül ki kell képezni az oda beosztott személyeket, hogy milyen veszélyekkel állnak szemben. Gondolok arra, hogy ha ég egy alumínium-foszfidot tartalmazó doboz, akkor nem kezdem el vízzel oltani, mert a benne lévő anyag a vízzel veszélyesen reagál (gyúlékony és mérgező gáz fejlődik a kialakult kémiai folyamat alatt, amikor ez az anyag vízzel találkozik).

A képzés érvényessége az oktatás éve + a második év vége. Tehát a 2024.01.02-án tartott oktatás 2026.12.31-ig érvényes. Ugyanekkor a 2024.12.31-én tartott oktatás is 2026.12.31-ig érvényes. Tehát az év elején tartott oktatás közel 3 évig érvényes.

Veszélyes árut érintő balesetnél résztvevő munkavállalókat soron kívüli oktatásban kell részesíteni. Az ADR szabályzat változása esetén felül kell vizsgálni a változással érintett területen dolgozó személyek képzetét.

Most nézzük meg, hogy milyen felelősségi körök vannak meghatározva az ADR 1.4 fejezetében:

- 1.4.2.1 Feladó
- 1.4.2.2 Szállító (fuvarozó)
- 1.4.2.3 Címzett
- 1.4.3.1 Berakó
- 1.4.3.2 Csomagoló
- 1.4.3.3 Töltő
- 1.4.3.4 Tankkonténer vagy mobil tartány üzemben tartója
- 1.4.3.7 Kirakó

Az adott vállalkozás munkavállalói az ADR-ben meghatározott felelősségi körök közül részben feladónak, berakónak is minősíthetők, másrészt átvevőnek/ kirakónak is. Feladók vagy berakók akkor, amikor például veszélyes árunak is minősülő veszélyes hulladékot adnak át arra engedéllyel rendelkező vállalkozásnak. Másrészt lehetnek átvevők, címzettek /kirakók, amikor a telephelyre érkeznek olyan veszélyes árunak is minősülő anyagok, mint például cseppfolyós széndioxid, pégégáz, oxigén vagy bármilyen más gázpalack kerül be a technológiába, és ha festéket, lakkot, aeroszolos palackokat, és még számtalan más veszélyesnek minősülő árut vesznek át.

Ezzel a képzéssel mindaddig lehet veszélyes árut szállítani, ameddig a szállított anyag mennyisége át nem lépi az ADR 1.1.3 pontjában meghatározott, engedélyezett mennyiséget. Mindaddig amíg a jármű ADR táblával jelölés köteles nem lesz. A jelölt járművet már a „nagy” ADR képzéssel rendelkező személy vezetheti.

Minden esetben, olvassa el az ide vonatkozó jogszabályokat, vagy kérdezze meg ADR tanácsadóját!

Az előző cikkünkben ígértük, hogy a szállítandó áru összmenységéből adódó mentességekkel folytatjuk a cikksorozatot. Erre – a mostani, képzésre vonatkozó kitérő – után a következő számunkban kerül sor. *Tehát innen folytatjuk!*

Kövessék figyelemmel sorozatunkat és küldjék meg a témával kapcsolatban felmerült kérdéseiket!

Kérdése, véleménye van?
Írja meg szakértőnknek: szekeresadr@gmail.com

MIT KELL TUDNI A KAMATRÓL?

Szerző: Dr. Mórocz István Attila, ügyvéd

A köznapi nyelvben használt kamat szó két, egymáshoz kapcsolódó, de önálló jogi fogalmat, jogintézményt jelent. Az egyik az **ügyleti kamat**, a másik pedig a **késedelmi kamat**.

A szép magyar nyelv megnevezése is utal már arra, hogy a kettő között mi a tartalmi különbség, amit nagyon leegyszerűsítve úgy lehet összefoglalni, hogy az **ügyleti kamat** a pénz használatáért fizetett ellenérték addig az időpontig, amíg vissza kell fizetni a pénzösszeget.

A **késedelmi kamat** ezen időpont után alkalmazandó jogintézmény, azt akkor kell fizetni, ha valaki a pénzügyi fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, a lejáratot követő naptól a jogosult számára késedelmi kamat jár.

ÜGYLETI KAMAT

Az **ügyleti kamat** kapcsán a hatályos törvényi szabályozás – amely ezt csak egyszerűen kamatnak hívja – az, hogy a pénztartozás után fő szabály szerint kamat jár (ha valaki a jogszabályból kíván tájékozódni, akkor a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:47. § (1)-(2) bekezdése, a továbbiakban Ptk.) azzal, hogy a törvény meghatározza a kamat mértékét is, amely a jegybanki alapkamattal egyezőnek jelöl meg, és a kölcsönszerződésre vonatkozó konkrét jogszabályhely (Ptk. 6:383. §.) kötelezettségként írja elő annak fizetését.

Az írásba foglalt kölcsönszerződésben azonban a felek a törvényi főszabálytól (jegybanki alapkamat) eltérhetnek és annak mértékét akár fölfelé, akár lefelé eltérően határozhatják meg.

Külön kell szólni a kamat kapcsán a **szívességi kölcsön**ről, mert ezt a törvény külön szabályozza (Ptk. 6:388. §.) azzal, hogy ebben az esetben a pénz használatáért (ügyleti) kamat és költség nem jár, ha ezt a felek kifejezetten kikötötték, tehát aki ügyleti kamatmentesen kíván kölcsönadni, akkor ennek a szívességi kölcsön a formája, amelyet ajánlatos írásba foglalni és rögzíteni benne a kamatmentességet.

KÉSEDELMI KAMAT

A másik kamatfajtánk a **késedelmi kamat**, amely abban az esetben jár, ha a kötelezett személy határidőben nem fizeti meg a pénztartozását, ebben az esetben késedelmi kamat fizetésére köteles (Ptk. 6:48. § (1) bek.), amelynek fő szabálya az, hogy a késedelembe eső fél minden naptári félév első napján (január 1., július 1.) érvényes jegybanki alapkamattal egyező mértékű késedelmi kamatot köteles fizetni még akkor is, ha pénztartozása egyébként (ügyleti) kamatmentes volt. Ebből következik, hogy késedelmi kamatot a szívességi kölcsön késedelmes teljesítése esetén is a törvény erejénél fogva fizetni kell, az más kérdés, hogy annak megfizetésétől a hitelező ezt a követelését elengedheti.

A fő szabálytól – amely gyakorlatilag a magánszemélyek közötti jogviszonyokra vonatkozik – eltér a vállalkozásokkal kapcsolatos késedelem szabályozása azzal, hogy vállalkozások alatt - nagyon leegyszerűsítve - a cégeket, egyéb jogi személyeket, illetve egyéni vállalkozókat kell érteni. Itt a törvény a fizetési késedelem esetére szólna a **késedelmi kamat** mértékét szintén a jegybanki alapkamathoz köti, azonban azt megemeli további 8 %-kal, tehát ebben az esetben a késedelmi kamat mértéke a mindenkor naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat + 8 %.

Annak ellenére, hogy a magyar polgári jog nem írja elő kötelező jelleggel a pénztartozással kapcsolatos szerződések írásba foglalását, azonban a bizonyíthatóság, továbbá a jogviták elkerülése érdekében minden esetben célszerű az ilyen ügyleteket írásba foglalni és szabályozni benne a pénz használatáért fizetendő ellenértéket mint (ügyleti) kamatot, továbbá a késedelmes fizetés esetén teljesítendő késedelmi kamatot is.

ÉVZÁRÁS ÉS BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS A KISVÁLLALKOZÁSOKNÁL

Az év első hónapjai a vállalkozások számára az előző év számviteli és adózási zárását is jelentik. Bár ezeket főként a cég könyvelője intézi, azért a vállalkozónak, mint döntéshozónak is érdemes tisztában lenni néhány dologgal. Nézzük meg a főbb tudnivalókat!

Az Agrosol vevőkörét tekintve az látható, hogy partnerink kb. 40 %-a társas vállalkozásként (bt, kft) működik és nagyobb arányban vannak jelen az egyéni vállalkozók. Ezen 2 csoporton belül több adózási formában (pl. KATA, átalányadó, KIVA, TAO) is működhetnek a cégek, nézzük ezek főbb jellemzőit, teendőit és határidőit.

Egyéni vállalkozók (EV) évzárása és adózása

Jövedelmük után személyi jövedelemadó tv. alapján adóznak, melyet a normál SZJA bevallás határidejéig, május 20-ig kell beadni az adóhatósághoz, függetlenül attól, hogy átalányadós vagy vállalkozói jövedelem utáni (hagyományos) adózási módot választottak. Mivel az egyéni vállalkozók nem tartoznak a számviteli törvény hatálya alá, így egyéb zárási teendők nincsenek, viszont nem szabad elfelejteni a bevételi- és költségnyilvántartás vezetési kötelezettségről, melyet legalább 5 évig meg kell őrizni.

- 1. A vállalkozói jövedelem szerinti (normál) EV adózóknak** a bevételből az elszámolható költség levonása után megmaradt jövedelemre **9 % mértékű személyi jövedelemadót kell fizetni**, a vállalkozói kivétet pedig 15 %-os jövedelemadó terheli. Az adót a „nyereségük” után negyedévente, előlegként kell befizetni, az éves elszámoló bevallást pedig **2024. május 20-ig kell** benyújtani és az adókülönbözetet megfizetni/visszaigényelni. Ezen felül még iparűzési adó bevallást is kell benyújtaniuk május 31-ig, ennek összegét szintén a bevételük alapul vételével (a helyi önkormányzat által jóváhagyott adómértékkel) kell meghatározni.
- 2. Az átalányadós EV-nak figyelni kell arra**, hogy a tevékenységük (vagyis a kártevőirtási főtevékenység után) **40 %-os költségátalányt vonhatnak le külön költségnyilvántartás nélkül**, vagyis kb. a bevételük 60 %-a után kell személyi jövedelemadót fizetniük (kb., mert van egy közel 1,4 Mft-os évi mentes jövedelem rész is). Az SZJA bevallást 2024. május 20-ig kell benyújtani. Iparűzési adójukra kedvezményes adózást is választhatnak (összetett szabályok vonatkoznak rá), melyet május 31-ig kell benyújtaniuk.
- 3. A KATA (kivállalkozások tételes adózása) alatt maradó egyéni vállalkozók köre 2022. után jelentősen lecsökkent**, mert ebben az adózási formában már csak magánszemélyeknek lehet számlát kiállítani. Sok parterünk azonban megtartotta ezt az adózási formát a magánszemély megrendelőik miatt (gyakran áfamentességet is választva) és a vállalkozások kiszolgálására létrehoztak külön társas vállalkozást, ezért erről is érdemes szót ejteni.

Néhány általános szabály: A bevételi és (ahol szükséges, költség-) nyilvántartás vezetése minden egyéni vállalkozó számára kötelező és 5 évre visszamenőleg megőrzendő dokumentum. Fontos továbbá, hogy a NAV mindenkinél csak magánszemélyhez kapcsolódó jövedelemre készít adóbevallás tervezetet, a vállalkozói jövedelemmel minden egyéni vállalkozónak magának (vagy könyvelőjének) kell az SZJA bevallást kiegészíteni.

Társas vállalkozások (kft, bt.) évvárási teendői

Mivel a társas vállalkozásokra a kettős könyvvezetés szabályai vonatkoznak, nekik komolyabb évvárási teendők vannak: a beszámoló elkészítése és közzététele, valamint az adóbevallások benyújtása és az adó megfizetése. **Mindenegyik határideje: 2024. május 31.**

A beszámoló „részletessége” a vállalkozások méretével arányosan nő, de mivel vevőink főként mikro- és kisvállalkozások, mi az egyszerűsített éves beszámolóra fókuszálunk.

Az egyszerűsített éves beszámoló részei:

Mérleg: amely a vállalkozás vagyoni és pénzügyi helyzetét mutatja be (pl. milyen értékű eszközei, hitelei vannak, mekkora a tőkéje). A mérleg tartalmazza az adott év eredményét is (adózott eredmény sor).

Eredménykimutatás: megmutatja a vállalkozás bevételeit, költségeit és az ezekből számított eredményt, illetve a nyereségként kivett osztalék összegét.

Kiegészítő melléklet: a fenti beszámoló elemekhez készített írásos magyarázat és egyéb, tájékoztató adatok közzétételére szolgál.

A vállalkozásoknak mindhárom beszámoló elemet nyilvánosságra kell az említett határidőig hozni (elektronikus formában fel kell tölteni a www.e-beszamolo.im.gov.hu weboldalra és onnan bárki számára megtekinthetővé válik).

Ezzel egyidejűleg el kell készíteni a keletkezett jövedelem után fizetendő adó (társasági adó vagy kisvállalati adó: KIVA) bevallást, illetve rendezni kell az előlegek fizetése után fennálló adókülönböt. KIVA esetén az adó alapját az osztalékként kivett jövedelem és a személyi jellegű kifizetések adják, melyet 10 % mértékű adó terhel + a helyi iparűzési adó, melynél a KIVA alap 1,2-es szorzatára számolják a helyi adómértéket.

A társasági adónál a már említett eredménykimutatás szerint számított, korrekciós tételekkel módosított nyereség képezi az adó alapját, amit 9 % mértékű adó terhel + a helyi iparűzési adó. Ez utóbbinak nem a nyereség, hanem – egyszerűsítve – az anyagköltséggel csökkentett bevétel az alapja, ezért ez a magas költséggel (viszonylag kis haszonnal) működő vállalkozások számára igen előnytelen. Akinél az iparűzési adó számításakor alacsony a bevételből levonható – jellemzően – anyagköltség és megfelel a törvényi feltételeknek, azoknak érdemes az egyszerűsített iparűzési adót választani. Ezt a döntést mindenképpen javasoljuk a könyvelővel együtt átbeszélni/kiszámolni.

Jelen összefoglalónkat iránymutatásnak, rendszerezésnek szántuk, az egyes vállalkozási formák adózása ennél jóval összetettebb. Ha kérdésük merülne fel ezzel kapcsolatban, jelezzék felénk és igyekszünk azokra válaszolni.

BONIRAT NEXT FLUO-NP PÉP

Hamarosan érkezik a Zapi által kifejlesztett új rágcsálóirtó pép 29 ppm difenakum hatóanyaggal, amely hatékonyan lép fel a rágcsálók ellen, miközben biztonságosabb a terméket használók számára (a biztonsági adatlap 2.2. pontjában nincs H360D, reprotoxicitásra vonatkozó veszély jelölés). Ezen felül az irtószer a környezeti terhelése is alacsonyabb, amely egyre fokozódó elvárás a megrendelők és a hatóságok részéről is.

Új összetétel: megnövelt íz- és illatanyag tartalom a csalétek vonzóbbá tétele érdekében (a legvonzóbb zsír-cukor-fehérje összetétellel).

A csalétek elfogadását tovább növeli annak **fluoreszkáló adaléka**: terepkísérletek igazolták, hogy a fluoreszkáló adalék (és a csalétket fogyasztó rágcsálók által hagyott, fluoreszkáló ürülék) segít más egyedek neofóbiájának csökkentésében.

42 % hatóanyag-csökkentés – 100 % hatékonyság!

Hatóanyag: 29 ppm difenakum

Kiszerelés: 10 kg-os műanyag doboz

Felhasználható: Beltéren és kültéren épületek körül egerek és patkányok irtására.

SAFETRAP AUTOMATA RÁGCSÁLÓCSAPDA

Irtószermentes, hatékony és kíméletes rágcsálóirtás élelmiszerek közelében is?

Igen, lehetséges a SafeTrap segítségével. **Gyors, hatékony és végzetes.** A CO₂ patron által hajtott ravasz azonnal végez a csalétek által odavonzott kártevővel. Hogyan működik?

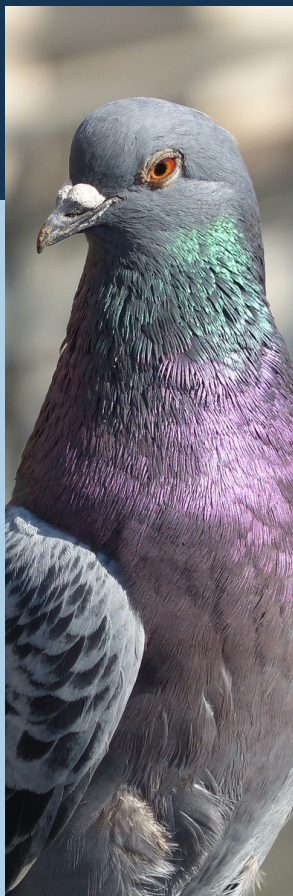
Élelmiszerboltba, raktárba, konyhába tévedt egér vagy patkány? A **probléma gyorsan és diszkréten megoldva**, a csapda működése pedig applikáción keresztül követhető.

Minden újdonságra nyitott, a szakma fejlődését követő szakembernek szüksége van egy SafeTrap-ra!

EGY KÜLÖNLEGES HOBBI: A GALAMBÁSZAT

Szerző: Czigány Zoltán-kártevőirtó szakember

A galambház a nyugalom szigete ...

Egyszer meglesett a feleségem, mikor kb. fél órán keresztül álldogáltam a galambházban és csak nézegettem a „madaraimat”. Imádom a galambház illatát! –Nem értette, de jót neveltünk rajta.

Hogy lett ez hobby?

Régen falun szinte minden ház padlásán voltak galambok. Elsősorban táplálékként szolgált. A jól „mezőző” galambok nevelték a fiókákat. Tartásuk olcsó volt, mert reggel kirepültek a mezőre, ott szedegettek, ezért nem nagyon kellett őket etetni. Természetesen a szülői házban is tartott édesapám galambokat.

A világon Kb 1.000 fajta galamb van, rendkívül változatosak. Színben fehértől az indigóig, tarkáig, babosig, kékig stb. Például egy fehér galamb olyan, mint egy előhívatlan film. Benne van az összes szín, de mi nem látjuk. Rendkívül változatosak. Súlyuk a 10 dkg-tól a 1,5 kg-ig terjed. Tollképleteik különlegeseek. Pl: pávafarkú, román kopasz nyakú (olyan csúnya, hogy már szinte szép), dudoros orrú, búbos, gatyás stb.

Vannak kiváló repülők pl. a magasszállók: órákig repülnek, keringenek a felhők felett is,, végül már nem is láthatók: eltűntek. Ez az úgynevezett „tűnőmagasság”. Versenyen amelyik galambcsapat a legtovább és legmagasabban marad fenn a levegőben, az lesz a győztes.

A tenyésztő és a versenybíró beül az udvaron a fotelbe, kiengedik a röpiket a galambházból és órákig nézik, milyen magasságban, mennyi időt repülnek. Közben megvitatják az élet nagy kérdéseit és néha lecsúszik néhány fröccs is.

Eltérő a tenyésztési cél. Néhányan a díszítőérték miatt, mások a gasztronómiai élvezet miatt tartják a galambokat. Kitűnő lúgosító, gyógyító leves főzhető belőle. Dédanyáink gyöngye galamblevest főztek, ha beteg volt a háznál. A galambhús az egyik legjobb, legminőségibb táplálék. Ma már szinte „arany árban” mérik. A pénzben kifejezett értékük is széles skálán mozog egészen a több millió Ft-ot érő tenyész galambokig, vagy a megfizethetetlen kategóriáig, amelyeket maximum örökölni lehet.

Népszerű a röp posta tartás és versenyeztetés is. Csak úgy, mint az atlétikában, van rövid-, közép-, és hosszútávú verseny, 200 km-től 800 km-ig. Lényege, hogy a galambokat elviszik az indítás helyszínére, ahonnan azok hazarepülnek, kihasználva honvágyukat és persze remek tájékozódó képességüket. Előtte kapnak a lábukra egy különleges gyűrűt. A galambásznak van otthon egy hiteles „galamb-órája”, amivel méri a reptető időt. Amikor a galamb hazaér a reptetésből, leolvassák a gyűrűt, ezzel megtörtént az idő mérése. Amelyik galamb a legjobb időt repüli, az nyeri a versenyt. Magyarországnak van olimpia bajnok madara!

Galambházamban több fajta galamb is megtalálható. Tenyészttem az Alföldi dudoros postát. Ha valaki hallott a régi hírvívő katonai postagalambokról, na ez annak a fajtának a mai változata. Jó repülő, okos, intelligens galambok.

Hogy mi adja a boldogságot? A kihívások!!!! Kitenyésztteni a legszebbet, vagy egy különleges színt. No és a vállveregetés, amikor a bőrzén jön a dicséret és a visszatérő versenytárs, vásárló.

Van egy érdekes hobbi, amit szívesen bemutatna másoknak? Írja meg nekünk és mi közzétesszük következő számunkban.

HUMOR-REJTVÉNY

- Két bogár ül a fán. Miért nem fociznak ?
- Cserebogarak.

Két szakember beszélget:

- Te irtottál már kiput?
- Nem, miért, milyen kártevő az?
- Nem tudom, de nagyon veszélyes lehet, ha minden autón van kipu-fogó.

- Hogyan lesz a póknak telefonja?
- Felmászik a sarokba és telefonja.

Az amerikai katona őrt áll az erőd tetején.

Egyszer csak lekiált:

- Parancsnok úr, jönnek az indiánok!
- Barátok vagy ellenségek!
- Valószínűleg barátok, mert együtt jönnek.

Egészítsd ki a szólásokat, közmondásokat egy-egy odaillo állatnévvel!
Az alábbi 4 lehetőség közül választhatsz:

egér

szúnyog

légy

patkány

Melyik állatnév hányszor szerepel?

1. Itatja az -ket.
2. A -ból elefántot csinál.
3. Menekül, mint a süllyedő hajóról.
4. Szemtelen, mint a piaci
5. Belebúvik, mint ijedt a lyukba.
6. Tudja, mitől döglik a
7. Másnak akarsz -t fogni, magadnak -t sem foghatsz.
8. Két -t üt egy csapásra.

egér:

szúnyog:

légy:

patkány:

A megoldásként kapott 4 jegyű számsort, mint megfejtést küldje be nekünk az alábbi email-címre: mezo.fruzsina@agrosol.hu

A helyes választ beküldők között egy 5000.Ft értékű ajándékutalványt sorsolunk ki. A nyertest email-ben értesítjük!

